

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris
Theologi Architectura Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniae Agrippinae, 1653

2. Paries Spes quomodo exurgat & firmetur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

inquit Vitruvius, *ne inventi quidem essent; quantum enim
 leritate, & loci laxamento profunt, tanto majori, & commo-
 sunt calamitati, quantum ad incendia, ut facies sint parati.* Pu-
 ribus eosdem vituperat idem Architectus libro secun-
 do, cap. VIII. Ex quâ verò materiâ constet Paries Spei
 innotescet, si quomodo in altum educatur docuer-
 mus.

ARTICULUS II.

P A R I E S -- S P E S

Quomodo exsurgat, & firmetur.

VT Spei Paries erigatur, requiritur imprimis fun-
 damentum, sive fulcrum Fidei: hæc nisi primò firmetur,
 nunquam Spes confurget & stabilietur. De Muro
 civitatis illius, quam vidit Joannes Apostol. Apocalyp-
 XXI. & Ædificium spirituale, præter Jerosolymam celestem,
 denotabat, scribit veridicus inspector: *Erat ædifi-
 catura Muri illius ex lapide Iaspide.* Ubi, cum exprimat
 lapidem, reor de fundamentali loquutum. Iaspidem,
 gemma semper virens, magnæ firmitatis Fidei
 designat, ejusque inconcussam constantiam, quæ
 pro Spei substernenda est. *Fides*, inquit Paulus Apo-
 st. *Ad Hebr. XI, 1. est sperandarum substantia,* seu fundamentum
 rerum: Fides docet Christum venisse, ut peccatores
 vos faceret. Hinc prima salutis Spes. Ex eo colligitur
 Theologi, in hæreticis, vel ob hanc causam, non posse
 esse Ædificium spirituale virtutum, quod in eis Spei
 rones non possit extrui. Carent enim Fide divinitus
 fusâ, à quâ omninò, ut à fundamento Paries Spei
 pendet.

pendet. Rectè enim, atque orthodoxè S. Augustinus in Enchiridio cap. VII. æquè Spem atque Caritatem negat posse consistere sine fide. *Fides*. inquit, *credit. Spes & Caritas orant, sed sine fide esse non possunt.* Et cap. VIII. *Neque amor, ait, sine Spe est, nec sine amore Spes: neque utrumque sine fide.* Quocirca, ut illa, quæ putantur credere, & dicunt se credere hæretici, non credunt per supernaturalem & Christianam fidem, quæ est virtus divinitus infusa, sed per naturalem quandam & adquisitam; ita neque ea, quæ sperant, si modò sperent aliquid, sperant per virtutè Spei Christianam, & supernaturalem, sed per Spem quandam in se verè desperabundam: certè, naturalem duntaxat, & usu quodam adquisitam: à qua, utpote infirma & debili, facilè decidunt in desperationè. Quamobrem non est existimandum, Spem transnaturalem solum corrumpi per contrariam desperationem, aut subiecti corruptionem, sed etiam everto fundamento suo, quod est fides supernaturalis; aut Deo desinente conservare; aut quando bonum, quod sperabatur, non apprehenditur, ut possibile ad obtinendum per verum Dei auxilium, sed per phantasticum, aut imaginarium, voluntate humana excogitatum. Quod, secùdum nostram Theologiam, est sperare in homine. Quare, non tantùm Pelagiani, qui propriis, seu naturæ viribus sperabant salvari; sed Lutherani quoque, qui absque meritis sperant salvari per solam Fidem suam specialem, dicendū sunt sperare in creatura, vel homine, atque idcirco in vanum.

FIDEI ergo Christianæ jacto fundamento, reor e- quidem, PARIETEM-SPEM omnes optimorum Parie- tum habere qualitates. Et imprimis, partim esse *æneum*, partim *lapideum*, ex marmore, partim *lateritium*. Decla- to. Primæ partes & imæ Parities Spei sunt ex ære. Ani- madver-

madvertistis, fortasse in magnis quibusdam palatibus
 fundamento collocari solitos majores lapides coronæ in
 modum, quibus ceteri superponuntur. Simile quid fit in
 ædificio spirituali Virtutum Christianarum. Fide divina
 in anima firmata prima pars parietis est instar Coronæ
 æreæ Duobus enim nititur Spes, quæ Æris symbolo rep-
 resentantur: nempe, Promissione DEI, & Iure-iurando
 hæc enim lapidibus omnibus aliis supponuntur, & quæ
 quid est superius locatum sustentant, faciuntque ut firmis-
 missimus sit *Parietis-Spes* paries, & maximè longævus
 utrumque est ære perennius. Ita docuit nos Apostolus
 Architecturæ sacræ optimus magister. *Ad Hebræ. vi. 17.*
Volens, inquit ille, ostendere Pollicitationis hereditatis immu-
tabilitatem consilii sui, interposuit Ius-iurandum, ut per duos
immobiles, quibus impossibile est mentiri DEUM fortissimum
latium habeamus, qui confugimus ad tenendam propositam Spem.
 Ex quibus deducitur, Spem Christianam niti primo
 quidem Promissione divinæ, quæ infallibilis est: deinde
 Iure-iurando DEI, quo utitur DEUS aliquando: sive
 humanæ imbecillitati consulat, siquidem homines
 sperant firmiter, nisi quod iure-iurando est confir-
 matum; sive, ut suam in genus humanum propensissimam
 voluntatem magis, magisque declaret; denique, ut
 consilii immutabilem rationem manifestet, sicque Spem
 mortalium firmiorem faciat. Quis enim vacillet in
 illius rei, quam intelligit non tantum pollicitatio-
 ne divina, sed sanctissimo quoque juramen-
 to ab immutabili DEO addictam
 sibi?

